

تحولات و چشم انداز بازار BNPL در ایران و جهان

«الان بخر، بعداً پرداخت کن» یکی از پدیده‌های نوظهور در حوزه‌ی تسهیلات مالی و مصرفی است که در سال‌های اخیر در سطح جهانی و با سرعت زیادی در ایران رواج یافته است. این مدل به عنوان یک شیوه‌ی پرداخت نوین، تفاوت‌های اساسی با تسهیلات مصرفی سنتی دارد. در این روش، مصرف‌کننده می‌تواند کالایی را خریداری کند و هزینه‌ی آن را در چند قسط کوتاه‌مدت و بدون بهره (یا با بهره‌ای اندک) پرداخت نماید. از ویژگی‌های این سیستم، سهولت استفاده و دسترسی سریع به تسهیلات است که آن را به یک ابزار مالی محبوب در میان نسل‌های جوان‌تر تبدیل کرده است.

اولین گام‌های «الان بخر، بعداً پرداخت کن» در کشورهای توسعه‌یافته و در بستر تجارت الکترونیک برداشته شد. این مدل پرداخت به سرعت در آمریکا و کشورهای اروپایی گسترش یافت و در مدت کوتاهی به بازاری چندین میلیارد دلاری تبدیل شد. از جمله شرکت‌های پیشرو در این حوزه می‌توان به Afterpay و Klarna اشاره کرد که نقش موثری در تسریع و توسعه‌ی این بازار داشتند. به گفته‌ی گزارش‌های مالی، رشد سالانه‌ی این بازار تا سال ۲۰۲۵ به بیش از ۳۰ درصد خواهد رسید.

در ایران، این مدل به عنوان پاسخی به افزایش تقاضا برای دسترسی به کالاهای مصرفی و افزایش قدرت خرید افراد، در حال گسترش است. از جمله دلایل اقتصادی این رشد می‌توان به کاهش ارزش پول ملی، تورم بالا و رشد تجارت الکترونیک اشاره کرد. این شرایط سبب شده که مصرف‌کننده‌های ایرانی به دنبال روش‌های جدید و متنوع پرداخت باشند. از دیدگاه کسب‌وکارها، (Buy Now, Pay Later) با افزایش تعداد مشتریان و بهبود نرخ فروش، به یک ابزار موثر برای جذب مشتری تبدیل شده است.

گرچه این مدل به مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها مزایای قابل توجهی مانند کاهش وابستگی به تسهیلات بانکی ارائه می‌دهد، اما چالش‌هایی نیز به همراه دارد. نبود قوانین و مقررات دقیق، ریسک‌های بالقوه‌ای را در این حوزه به وجود آورده است. به علاوه، افزایش بدهی مصرف‌کنندگان و احتمال ناتوانی آن‌ها در بازپرداخت، از مسائل مهمی است که نیازمند توجه بیشتر در این حوزه است.

با توجه به سرعت گسترش تسهیلات مصرفی در بازار ایران و پیش‌بینی‌ها درباره‌ی افزایش سهم این مدل در آینده، به نظر می‌رسد که نیاز به تدوین قوانین مشخص و ساختارهای نظارتی دقیق‌تر ضروری است. تجربه‌ی کشورهای پیشرو نشان می‌دهد که با وجود مزایای متعدد این مدل، مدیریت ریسک‌ها و تعیین چارچوب‌های مالی شفاف، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. پیش‌بینی می‌شود که در سال‌های آینده، این مدل با پذیرش بیشتر مواجه شود، به شرط آن‌که زیرساخت‌های قانونی و اقتصادی مناسب برای پشتیبانی از آن فراهم گردد.

در مناظره‌ی پیش‌رو که به همت آکادمی داناایان برگزار خواهد شد، متخصصان حوزه‌ی مالی و فناوری به بررسی سوالات و ابهامات مهمی درخصوص لندتک‌ها خواهند پرداخت. در این مناظره، به دنبال پاسخگویی به ابهامات کلیدی زیر هستیم:

- وضعیت مقرراتی حاکم بر عملکرد لندتک‌ها و چالش‌های تأمین مالی از سوی آن‌ها در شرایط کنونی
- سازوکارهای مدیریت ریسک اعتباری مشتریان و ایجاد اعتماد در میان مصرف‌کنندگان
- آینده‌ی لندتک‌ها از نگاه تکنولوژی و نقش فناوری در توسعه‌ی این مدل‌ها

از اینکه با سلسله نشست‌های آکادمی داناایان همراه ما هستید سپاس‌گزاریم.

تهران، خیابان ملاصدرا،
خیابان شیرازی شمالی، کوچه
زاینده رود غربی، پلاک ۳
۰۲۱-۸۴۰۰۸

www.danayan.com